

VI Ogólnopolska konferencja naukowa BYDGOSTIANA. MIKROHISTORIE

Gmach główny MOB, ul. Gdańska 4

MOB
MUZEUM
OKRĘGOWE
IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO
W BYDGOSZCZY

Czwartek 28.05.2026

8.30-9.00 Rejestracja uczestników Konferencji

9.00-9.30 Powitanie Gości i otwarcie Konferencji

dr Anna Kornelia Jędrzejewska

(Dyrektorka Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

PANEL I prowadząca: dr Anna Nadolska

(Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

- 9.30-9.45 **Mikro- i makrohistorie bydgoskie w „Pamiętniku gapia” Zbigniewa Raszewskiego**
prof. dr hab. Witold Stankowski (Uniwersytet Jagielloński)
- 9.45-10.00 **Personalne i instytucjonalne związki Gdyni z Bydgoszczą**
dr hab. Helena Głogowska, prof. UKW (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 10.00-10.15 **Mikroliteratura mikroregionu. Między Bydgoszczą a Poznaniem – przypadek Pałuk**
dr hab. Małgorzata Zduniak, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- 10.15-10.30 **Od Basi w „Hajducku” do Elizy w „Pigmalionie”. Bydgoskim śladem Stanisławy Karbowskiej ze Spieczynskich (1886–1963)**
dr Monika Opiota-Cegielka (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 10.30-10.45 **Profesor Jacek Woźny – archeolog, przyjaciel muzeum**
mgr Jolanta Szalkowska-Łoś, mgr Józef Łoś (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 10.45-11.00 dyskusja
- 11.00-11.15 przerwa

PANEL II prowadząca: dr hab. Helena Głogowska, prof. UKW

(Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

- 11.15-11.30 **Między wychowaniem a służbą: cele działalności organizacji harcerskich w Bydgoszczy**
dr hab. Katarzyna Marszałek, prof. UKW (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 11.30-11.45 **Wydawnictwo Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy**
dr hab. Łukasz Nadolski (Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy)
- 11.45-12.00 **100 lat Alfabetu Bydgoskiego inż. Czesława Perzyńskiego. O książkach brajlowskich i ogólnopolskiej adaptacji pisma Braille'a rodem z Bydgoszczy. Znaczenie i pamięć**
mgr Michał Frąszczak, mgr Małgorzata Szczepanek, mgr Marcin Fojucik, mgr Marcin Drzewiecki, mgr Grażyna Borkiewicz (K-P SOSW nr 1 im. Louisa Braille'a w Bydgoszczy, Izba Tradycji Bydgoskiej Szkoły dla Niewidomych)
- 12.00-12.15 **Jak uczyć lokalności? Rola projektu „1346 kroków dla Mojego Miasta” w edukacji regionalnej w Bydgoszczy**
mgr Agnieszka Górzynska (Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy, Pałac Młodzieży w Bydgoszczy, Zespół Szkół nr 19 w Bydgoszczy im. Synów Pułków)
- 12.15-12.30 **(Nie)widoczni mieszkańcy miasta. Rola edukacji specjalnej w życiu lokalnej społeczności Bydgoszczy**
mgr Maria Chodorowska (Branżowa Szkoła I stopnia nr 6 Specjalna im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy)
- 12.30-12.40 dyskusja
- 12.40-13.00 przerwa

PANEL III prowadzący: dr hab. Zbigniew Zyglewski, prof. UKW

(Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Bydgoszczy)

- 13.00-13.15 **Symbole miasta Bydgoszczy na dawnej pocztówce do 1920 r.**
mgr Marek Kiepiński (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, UMWKP)
- 13.15-13.30 **Jak Magistrat miasta Bydgoszczy (nie) powinien funkcjonować?**
dr Piotr Falkowski (Archiwum Państwowe w Bydgoszczy)
- 13.30-13.45 **Działalność Komitetu Obchodu 600-lecia Miasta Bydgoszczy w latach 1945–1947**
mgr Krzysztof Rataj (Muzeum Narodowe w Poznaniu, PAN Biblioteka Kórnicka)
- 13.45-14.00 **„Eviva l'arte!?” Quo vadis, muralis in urbe Bydgostia? – przemiany bydgoskich murali na przestrzeni ćwierćwiecza**
dr Justyna Żychlińska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 14.00-14.15 **Marki przemysłowe, handlowe i usługowe w Bydgoszczy początku XX wieku a współczesność biznesowa miasta. Między lokalną renomą a początkiem brandingu**
dr inż. Joanna Nowicka (Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu)
- 14.15-14.25 dyskusja
- 14.25-15.00 przerwa, indywidualne zwiedzanie wystawy „Obchody 600-lecia miasta Bydgoszczy (1946 r.)”, Gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna

PANEL IV prowadzący: mgr Kamil Ściesiński

(Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

- 15.00-15.15 **Droga wodna Bydgoszcz-Gdynia w okresie międzywojennym**
dr hab. Zbigniew Zyglewski, prof. UKW (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Bydgoszczy)
- 15.15-15.30 **Czesław Rządkosz – obywatel Fordonu i Bydgoszczy**
mgr Hanna Rządkosz-Florkowska (Bydgoszcz)
- 15.30-15.45 **Aleksander Modlibowski (1890–1975). Bydgoszczanin, świadek epoki**
mgr Krystian Strauss (Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy)
- 15.45-16.00 **Kim był Gustaw Bernaczek?**
mgr Rafał Kubiak (Szkoła Doktorska Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim)
- 16.00-16.15 **Nie tylko Robert Matuszewski – czyli Solec w Zawiszy**
mgr Łukasz Wojtecki (Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim)
- 16.15-16.25 dyskusja
- 16.40-17.45 **oprowadzanie kuratorskie po wystawie czasowej „Osiedla bydgoskie. Czyżkówko, Jachcice, Piaski, Smukata-Oplawiec-Janowo”**
Muzeum Historii Bydgoszczy, ul. Grodzka 7-11, piętro III – mgr Kamil Ściesiński, mgr Filip Semrau (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

Piątek 29.05.2026

8.15-8.40 Rejestracja uczestników Konferencji

8.40-8.45 Powitanie Gości i otwarcie drugiego dnia obrad

PANEL I prowadząca: dr Barbara Chojnacka

(Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

- 8.45-9.00 **Adam Grzymała-Siedlecki i jego cenny dar dla Biblioteki Miejskiej w relacjach „Dziennika Bydgoskiego”**
mgr Karolina Stanek (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dra Witolda Bełzy w Bydgoszczy)
- 9.00-9.15 **Dar, który pozostał: przekaz Konstantego Laszczki dla Muzeum Miejskiego w Bydgoszczy w 1937 roku**
mgr Monika Bednarek (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 9.15-9.30 **Nieopowiedziana historia. Współpraca Muzeum Miejskiego z Urzędem Generalnego Powiernika dla Zabezpieczenia Niemieckich Dóbr Kultury we Wschodnich Ziemiach Przyłączonych. Wstęp do badań**
dr Gabriela Frischke (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 9.30-9.45 **Stanisław Lejkowski (1929–2025) – rysunek, grafika i małe formy projektowe ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy**
mgr Małgorzata Szafkowska (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 9.45-10.00 **Czy warto badać mikrohistorie? Kilka uwag o odkryciu z miejscowości Jarki w gminie Rojewo**
dr Krzysztof Jarzęcki, mgr Joanna Didik (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 10.00-10.10 dyskusja
- 10.10-10.30 przerwa

PANEL II prowadząca: dr Monika Kosteczko-Grajek

(Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

- 10.30-10.45 **Recepcja „Sąsiadów” Aleksandra Ścibora-Rylskiego**
prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 10.45-11.00 **Teatr (dla) miasta – o dyrekcji Władysława Stomy w Teatrze Miejskim w latach 1927–1938**
mgr Szymon Spichalski (Teatr Baj Pomorski)
- 11.00-11.15 **Aktorki bydgoskich wytwórni filmowych w latach 20. XX wieku**
dr Anna Nadolska (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 11.15-11.30 **Leonard Pietraszak i jego obecność w pamięci Bydgoszczy**
mgr Filip Semrau (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 11.30-11.45 **Amatorski Klub Filmowy „Jupiter” – historia oczami Karola Alchimowicza**
mgr Lucyna Gęsikowska (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dra Witolda Bełzy w Bydgoszczy)
- 11.45-11.55 dyskusja
- 11.55-12.15 przerwa

PANEL III prowadzący: dr Łukasz Kosiński

(Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. Jana Bizuela w Bydgoszczy)

- 12.15-12.30 **Między pruskim dziedzictwem a polską rzeczywistością. Przykład podbydgoskich majątków ziemianiskich**
dr Katarzyna Grysińska-Jarmuła (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 12.30-12.45 **Historia bydgoskiego hokeja na lodzie (1926–1966)**
mgr Piotr Mateja (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 12.45-13.00 **Kto uratował Madonnę z bydgoskiej fary?**
mgr Kamil Ściesiński (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 13.00-13.15 **Od Królewca do Bydgoszczy: dzieje przedsiębiorstwa Dr. Behring i Ska**
mgr Patryk Mróz (Bydgoszcz)
- 13.15-13.30 **Od radomskiego rolnika do bydgoskiego adwokata i kolekcjonera. Historia Antoniego Gołdy (1941–1990)**
lic. Bartosz Golda (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
- 13.30-13.40 dyskusja
- 13.40-14.15 przerwa

PANEL IV prowadzący: dr hab. Wojciech Ślusarczyk, prof. UMK

(Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)

- 14.15-14.30 **Wielki Zakład Tresury Psów Franciszka Budy w życiu społeczno-kulturalnym Bydgoszczy w latach 1925–1939**
mgr Piotr Mrozowski (Zakład Kynologii Policyjnej Centrum Szkolenia Policji w Legionowie)
- 14.30-14.45 **Białoruski Komitet Samopomocy w Bydgoszczy (1941–1945)**
mgr Herman Kavaleuski (Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim)
- 14.45-15.00 **Stacja kolejowa w Emilianowie i konspiracyjna działalność Armii Krajowej w Bydgoszczy w czasie II wojny światowej**
mgr Maria Krystek (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
- 15.00-15.15 **Działalność w zakresie szkolenia lotniczego Ligi Lotniczej oraz Ligi Przyjaciół Żołnierza w Bydgoszczy i Fordonie w latach 1946–1962**
dr Arkadiusz Kaliński (Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy)
- 15.15-15.30 **„Przejęcie i likwidacja przebiega zgodnie z planem”. Zamknięcie Niższego Seminarium Duchownego we Włocławku w 1961 roku**
mgr Piotr Książniakiewicz (Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łochowie)
- 15.30-15.40 dyskusja
- 15.40-16.00 przerwa

PANEL V prowadzący: mgr Filip Semrau

(Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)

- 16.00-16.15 **Działalność narodowa i twórczość pisarska Stefani Tuchołkowej**
Martyna Schalau (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 16.15-16.30 **Ocalić od zapomnienia – 40 lat Muzeum Oświaty w Bydgoszczy**
mgr Iwona Gurtowska, mgr Joanna Grabowska-Janowiak (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewa w Bydgoszczy)
- 16.30-16.45 **Osiedle Wyżyny w Bydgoszczy oczami mieszkańców (na przykładzie wypowiedzi na portalu Facebook)**
dr Henryk Duszyński-Karabas (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 16.45-17.00 **Głusi w pamięci Bydgoszczy. Historia mówiona jako praktyka dostępności epistemicznej**
Miła Burchart (Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera, Uniwersytet Warszawski)
- 17.00-17.15 **Gwara bydgoska oczami młodzieży. Czy jej popularyzacja wśród młodych jest potrzebna?**
lic. Mateusz Hełminiak (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
- 17.15-17.35 dyskusja i zakończenie konferencji

